Handläggare
JH

Datum
2026-11-23

Diarienummer
2026-104659

Energimarknadsinspektionen
registrator@ei.se

Remissvar från Hyresgästföreningen

Föreskrifter om bestämmande av intäktsram för systemansvariga och konsekvensutredning

Hyresgästföreningen vill ta tillfället i akt att lämna synpunkter på Energimarknadsinspektionens förslag till *Föreskrifter om bestämmande av intäktsram för systemansvariga och konsekvensutredning, 2026-104659.* Elnätet är en grundläggande infrastruktur där kunderna inte har möjlighet att välja leverantör. Det ställer höga krav på regleringen. Nätföretagen behöver ha goda möjligheter att underhålla och utveckla elnäten, samtidigt som kunderna ska skyddas från oskäligt höga avgifter.

Hyresgästföreningen ser positivt på delar av den nya modellen. Framför allt är det välkommet att regleringen går i riktning mot att bättre spegla nätföretagens faktiska kostnader. Samtidigt kvarstår problem med hur befintliga nät värderas. Det är också svårt att utifrån konsekvensutredningen bedöma vad förändringarna faktiskt kommer att innebära för hushållens elnätsavgifter.

En mer kostnadsnära reglering

Det är positivt att nya investeringar framöver i större utsträckning ska värderas utifrån faktiska anskaffningsvärden. Vi har tidigare efterfrågat en mer kostnadsnära värdering av elnäten eftersom dagens modell har kunnat innebära att värdet på äldre nät ökar när kostnaden för att bygga nya nät stiger, trots att investeringarna genomfördes långt tidigare och till betydligt lägre kostnader.

Det är också positivt att investeringar som redan finansierats genom anslutningsavgifter inte samtidigt ska ge nätföretagen rätt till avkastning. Även förändringar som stärker incitamenten till kostnadseffektivitet är välkomna.

Regleringen av ett naturligt monopol behöver utgå från de kostnader som faktiskt är motiverade för att driva, underhålla och utveckla verksamheten. Dessa förändringar innebär därför ett steg i rätt riktning.

Värderingen av befintliga nät är fortfarande ett problem

Det är rimligt att anläggningar framöver ska värderas utifrån vad de faktiskt kostar. Samtidigt gäller förändringen endast anläggningar som anskaffas efter metodbytet. Befintliga anläggningar behåller den marknadsvärdering som används i dagens modell.

Hyresgästföreningen
Box 7514
103 92 STOCKHOLM
Besök: Norrlandsgatan 7

Telefon: 010-459 11 54
Växel: 0771-443 443

E-post: joachim.hoggren@hyresgastforeningen.se
www.hyresgastforeningen.se

Det innebär att en stor majoritet av elnäten även framöver kommer att värderas och prissättas utifrån den tidigare värderingsprincipen. Det är problematiskt eftersom dagens modell kan ge nätföretagen ersättning utifrån vad det skulle kosta att bygga motsvarande nät i dag, snarare än vad anläggningarna faktiskt kostade när de byggdes. Kraftigt ökade byggkostnader kan därmed ha höjt värdet på äldre anläggningar utan att nätföretagens faktiska kostnader har ökat på motsvarande sätt.

Den nya modellen löser därför inte problemet med värderingen av de befintliga näten och behöver utvecklas mot en modell som bättre speglar nätföretagens faktiska kostnader.

Konsekvenserna för hushållen behöver bli tydligare

I tidigare remissvar har vi återkommande efterfrågat bättre analyser av hur förändringar på elmarknaden påverkar olika hushåll. Även i denna konsekvensutredning ligger fokus i stor utsträckning på nätföretagens ekonomi och förutsättningar. Detta samtidigt som huvudsyftet med regleringen är att skydda kunderna.

Ei bedömer att den nya metoden ger lägre intäktsramar jämfört med om dagens modell hade fortsatt. Samtidigt finns sedan tidigare ett outnyttjat intäktsutrymme hos många nätföretag som kan föras över till kommande period. Det innebär att effekten av den nya modellen inte nödvändigtvis får samma genomslag på de avgifter som hushållen faktiskt betalar.

Det behöver därför tydligare framgå hur elnätsavgifterna kan utvecklas för olika typer av kunder och vilka konsekvenser det får för hushållens ekonomi. Det gäller särskilt eftersom elnätsavgifterna ökat kraftigt under lång tid och utgör en kostnad som hushållen i inte kan välja bort eller konkurrensutsätta.

Hyresgästföreningen

Marie Linder, förbundsordförande

Joachim Höggren, utredare

Hyresgästföreningen
Box 7514
103 92 STOCKHOLM
Besök: Norrlandsgatan 7

Telefon: 010-459 11 54
Växel: 0771-443 443

E-post: joachim.hoggren@hyresgastforeningen.se
www.hyresgastforeningen.se